

ปัจจัยที่มีผลต่อการให้ความร่วมมือของบุคลากร ในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ โรงพยาบาลแกedly จังหวัดมหาสารคาม

Factors Affecting Staff Cooperation
in Quality Improvement
Kaedam Hospital, Maha Sarakham Province

กิติศักดิ์ วากโยรา¹
กันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ
โรงพยาบาลแกedly จังหวัดมหาสารคาม

6 มิถุนายน 2568

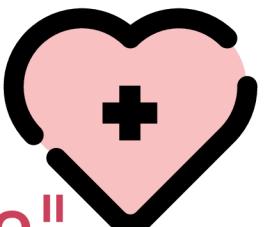

Introduction +

การพัฒนาคุณภาพบริการสาธารณสุข
วาระสำคัญระดับชาติและบทบาทของโรงพยาบาลชุมชน

- การพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพอย่างทั่วถึง เป็นวาระสำคัญระดับชาติ มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนและดูแลสุขภาพที่ยึดผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง
- สรพ. มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพผ่าน HA และ HPH
- โรงพยาบาลแก่ด้วย: โรงพยาบาลชุมชน 30 เดียว, หน่วยบริการหลักของอำเภอ
- มีการดำเนินงานคุณภาพต่อเนื่อง แต่ "ความร่วมมือของบุคลากร" คือหัวใจสำคัญสู่ความยั่งยืน

วิสัยทัศน์ "โรงพยาบาลในดวงใจของคนแก่ด้วยในปี 2572"

Introduction

ความท้าทายในการขับเคลื่อนคุณภาพและคุณค่าของการวิจัย

- แม้ รพ.แกร่ง มีการบริหารจัดการที่ดี แต่ยังเผชิญความท้าทายในการรักษาคุณภาพ การบริหารทรัพยากรและการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย
- "ความร่วมมือของบุคลากร" เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เป้าหมายเชิงกลยุทธ์บรรลุผลสำเร็จได้

ความคิดริเริ่ม (Innovation/Novelty)

- งานวิจัยนี้ไม่เพียงศึกษาปัจจัยเฉพาะใน รพ.แกร่ง แต่ "ระบบวิธีวิจัยเครื่องมือและแนวทางที่ใช้ สามารถเป็นต้นแบบและนำไปประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจปัจจัยความร่วมมือในโรงพยาบาลชุมชนอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ"

Research Objective

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการให้ความร่วมมือของบุคลากรในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ โรงพยาบาลแกร่ง จังหวัดมหาสารคาม

Conceptual Framework

เราจะเป็นโรงพยาบาลในดวงใจของคนแกร่ง ภายในปี 2572

กรอบแนวคิด

- งานวิจัยนี้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านองค์กร และ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ กับการให้ความร่วมมือในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ

ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

- ปัจจัยด้านองค์กร ใช้กรอบแนวคิด
  - ทฤษฎีภาวะผู้นำ (Transformational/Servant Leadership)
  - ทฤษฎีระบบ
  - วัฒนธรรมองค์กร
- ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ใช้กรอบแนวคิด
  - ทฤษฎีแรงจูงใจ (Maslow, Herzberg, Vroom)

Methodology

เราจะเป็นโรงพยาบาลในดวงใจของคนแกร่ง ภายในปี 2572

การออกแบบการศึกษาและกระบวนการวิจัย

- รูปแบบการวิจัย: เบิงพรอนา (Descriptive) และสหสัมพันธ์ (Correlational)
- ประชากร: บุคลากร รพ.แกร่ง 154 คน
- กลุ่มตัวอย่าง: 113 คน (จากสูตร Taro Yamane)
- เครื่องมือ: แบบสอบถาม 4 ส่วน (ข้อมูลทั่วไป ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านแรงจูงใจ คะแนนความร่วมมือ)
- คุณภาพเครื่องมือ: Content Validity (ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน, IOC ≥ 0.50)
Reliability (Cronbach's Alpha ≥ 0.70 ; ค่ารวม .95)

Methodology

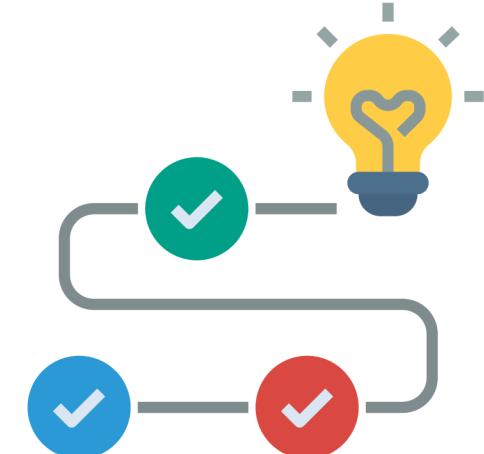
เราจะเป็นโรงพยาบาลในดวงใจของคนแกร่ง ภายในปี 2572

การออกแบบการศึกษาและการบันการวิจัย

- การเก็บข้อมูล: ออนไลน์ผ่าน Google Form
- การพิทักษ์สิทธิ์ผู้เข้าร่วมวิจัย ได้รับการอนุญาติจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โรงพยาบาลแกร่ง เลขที่โครงการ 11/2567 ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2567
- การวิเคราะห์ข้อมูล: สัมมติบรรณ (Mean, Percentage, Standard Deviation) & สัมมติอนุมาน (t-test, ANOVA, Pearson, Multiple Regression)

"แนวทางและขั้นตอนเหล่านี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นต้นแบบในการศึกษา ปัจจัยความร่วมมือในโรงพยาบาลชุมชนอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ"

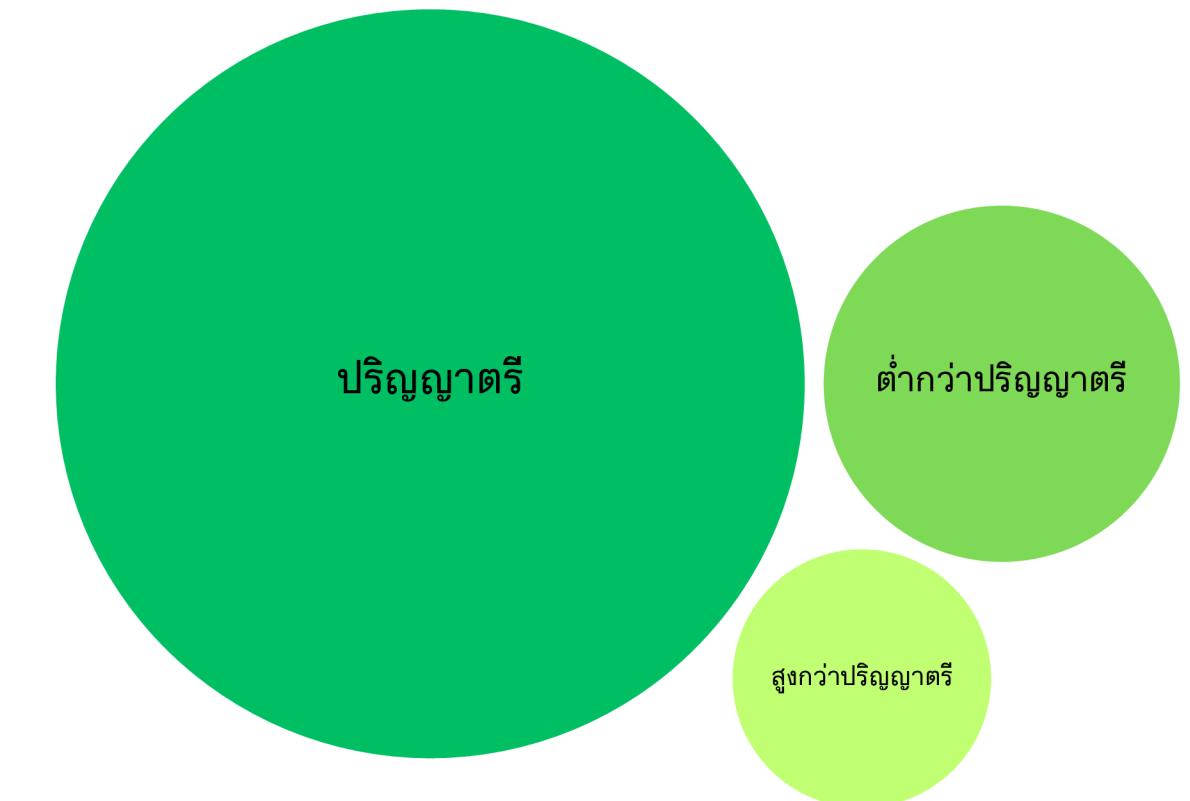
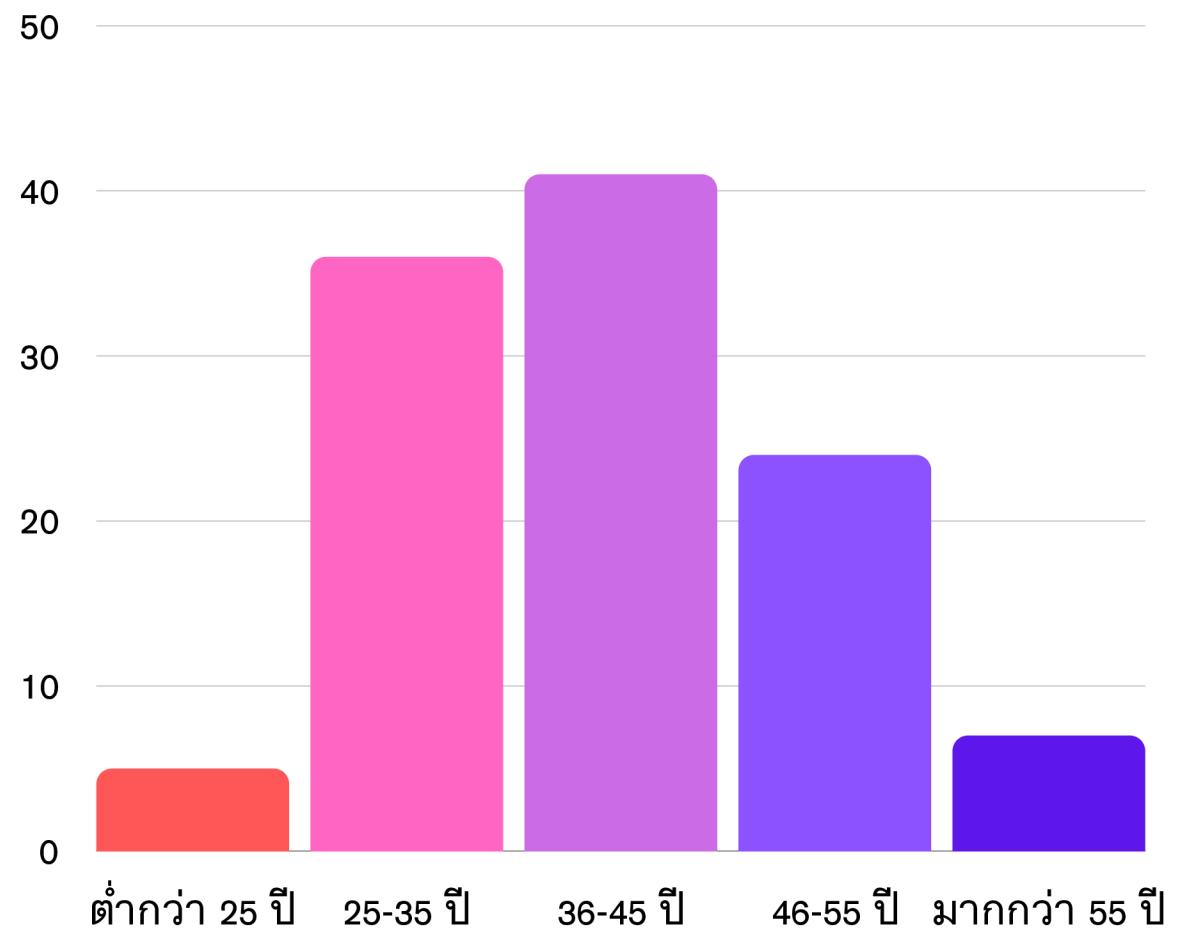

Results⁺

เราจะเป็นโรงพยาบาลในดวงใจของคนแก่ด้วยในปี 2572

ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่
เป็นเพศหญิง 85%

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ใน
ช่วงอายุ 36 – 45 ปี 36.30%

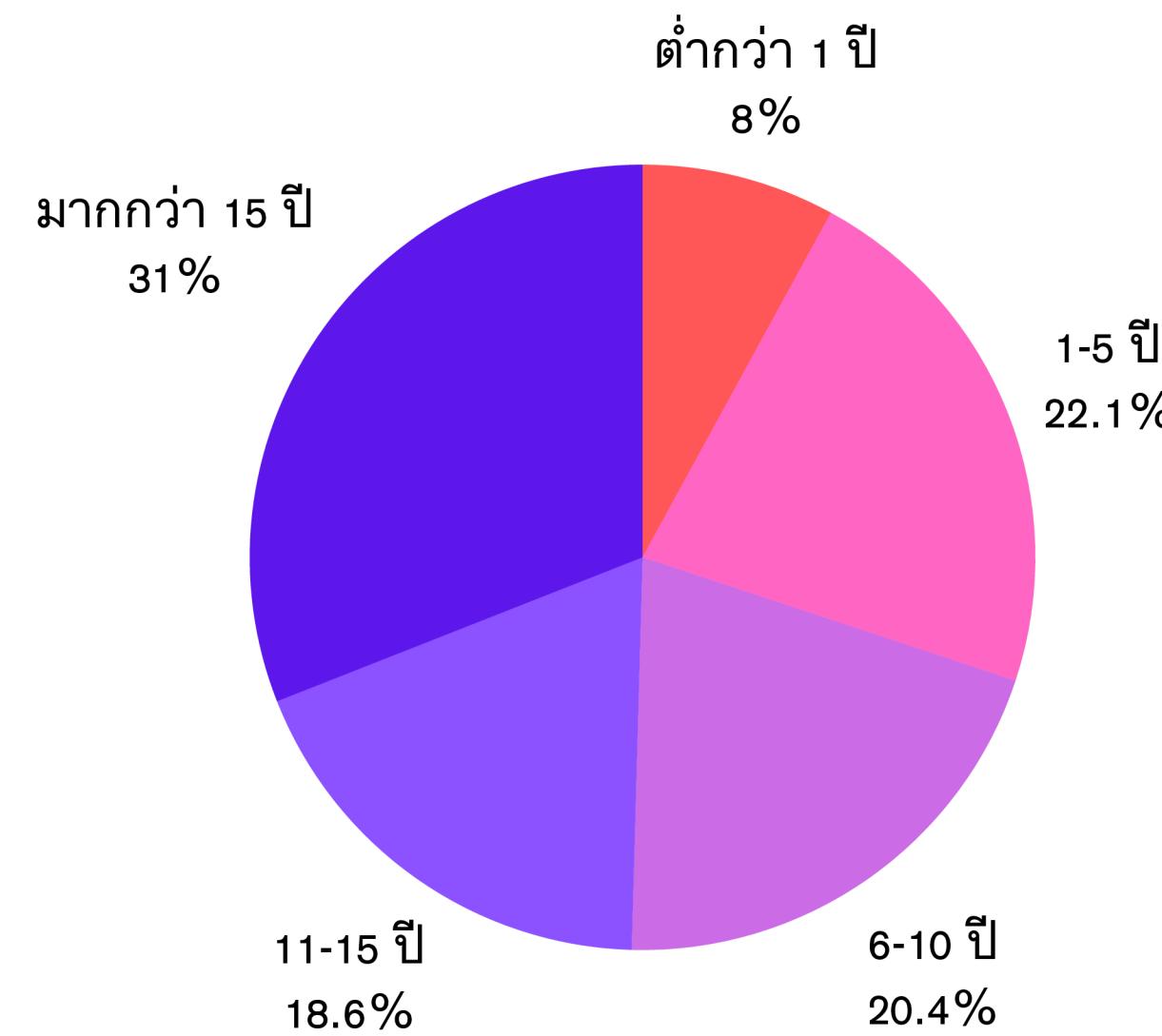
กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษา
ในระดับปริญญาตรี 74.40%

Results⁺

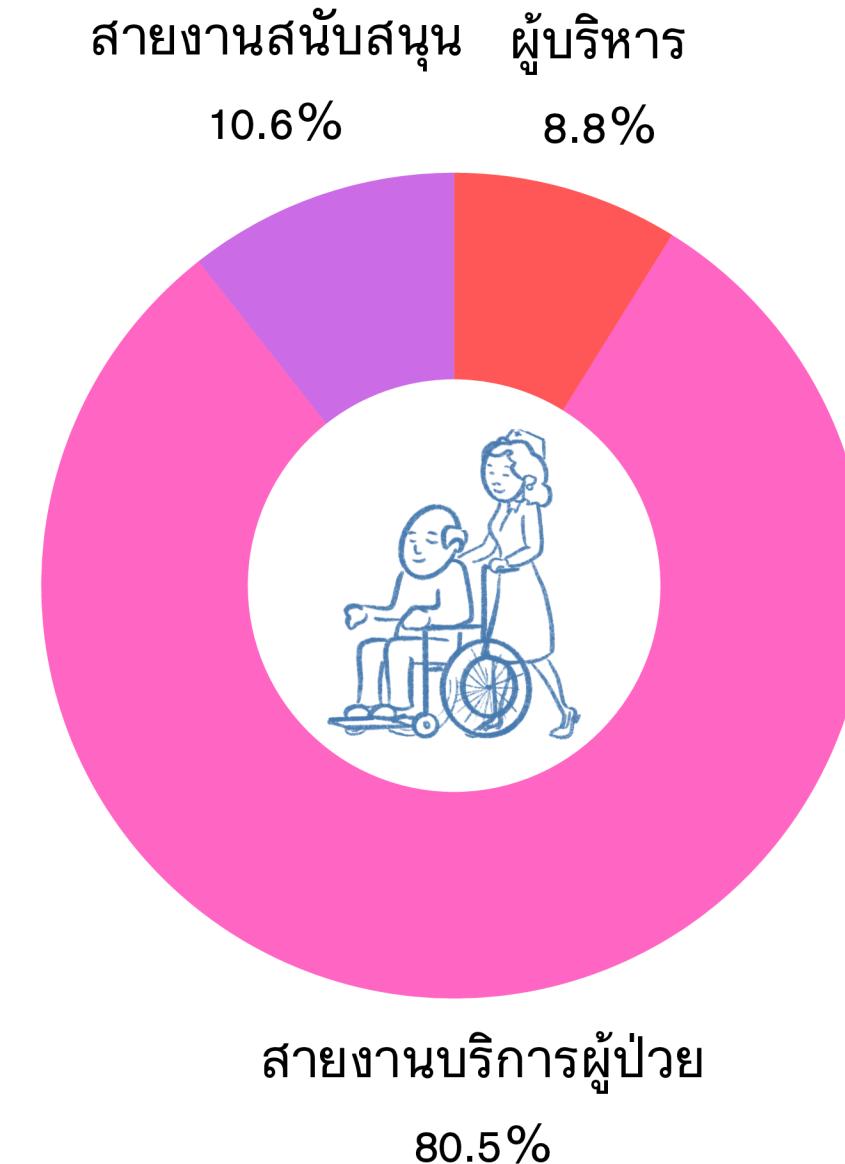

เราจะเป็นโรงพยาบาลในดวงใจของคนแก่ด้วยในปี 2572

ข้อมูลทั่วไป

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาปฏิบัติงานในโรงพยาบาลแก่ด้วยมากกว่า 15 ปี 31.00%

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานสายงานบริการผู้ป่วย 80.5%

Results⁺

เราจะเป็นโรงพยาบาลในดวงใจของคนแกร่ง ภายในปี 2572

ระดับการรับรู้เกี่ยวกับปัจจัยด้านองค์กร

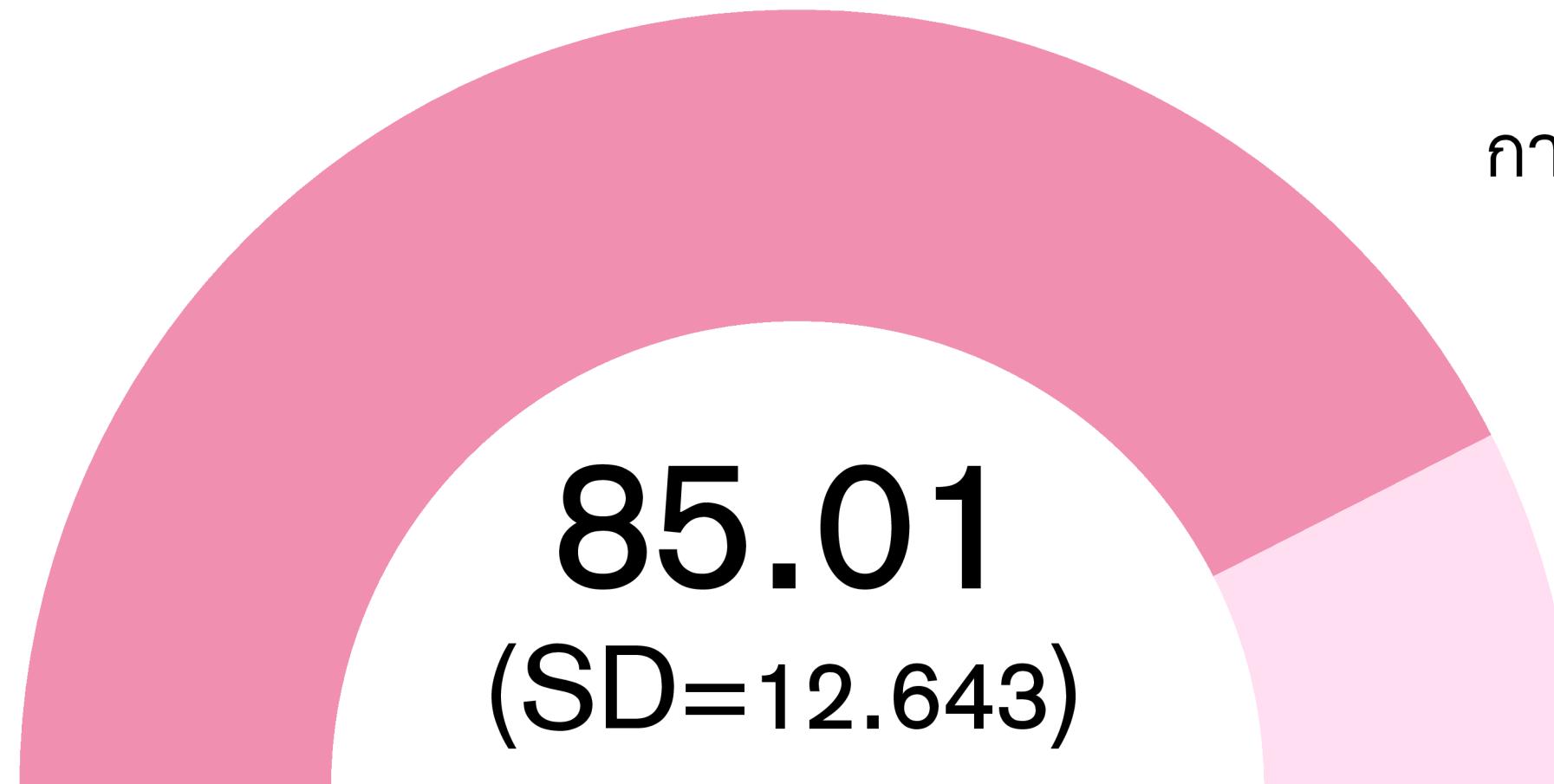

Results⁺

เราจะเป็นโรงพยาบาลในดวงใจของคนแก่ๆ ภายในปี 2572

ระดับการรับรู้เกี่ยวกับปัจจัยด้านองค์กร

การรับรู้เกี่ยวกับปัจจัยด้านองค์กรโดยรวม

- ค่าเฉลี่ย 85.01 (SD=12.643)
- ระดับความคิดเห็น **เห็นด้วยมากที่สุด**

* คะแนนเต็ม 100 คะแนน

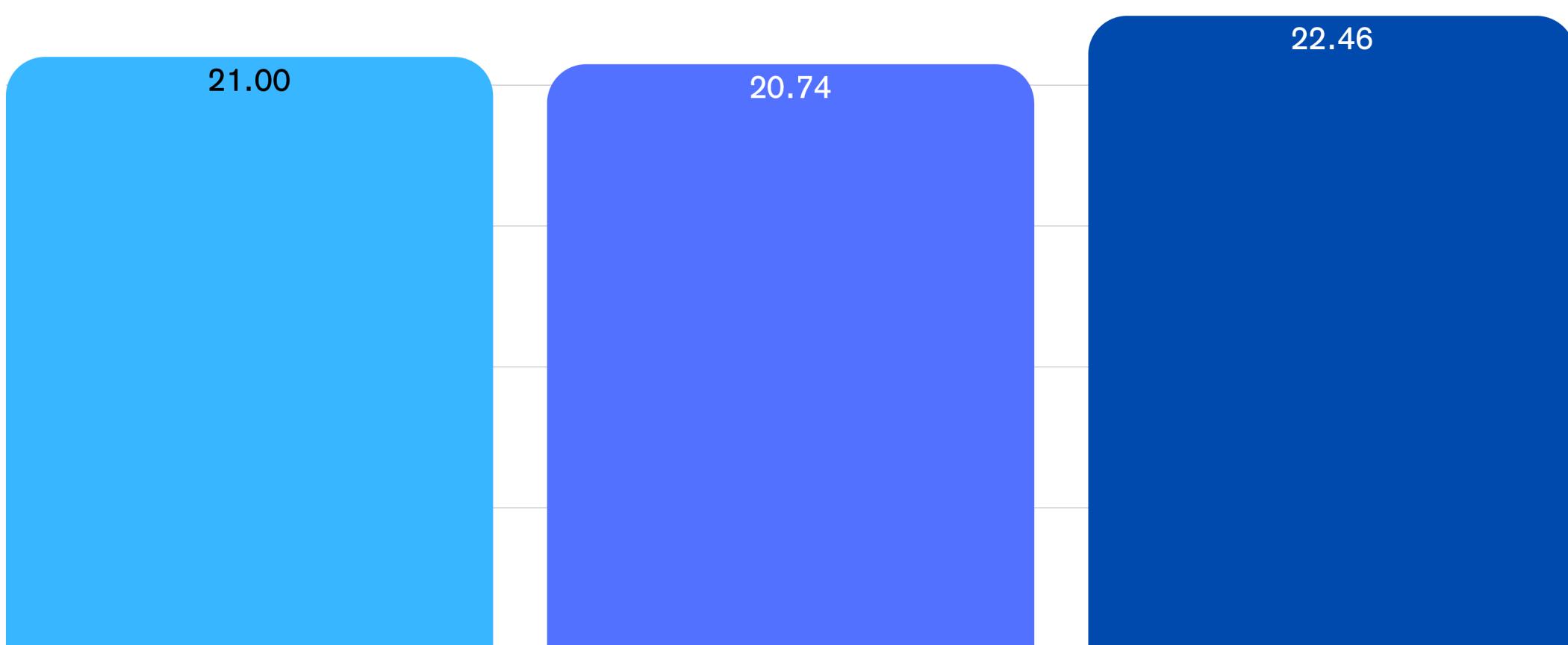
Results⁺

เราจะเป็นโรงพยาบาลในดวงใจของคนแก่ด้วยในปี 2572

ระดับการรับรู้เกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจ

- การยอมรับและการให้รางวัล
- โอกาสในการพัฒนาตนเองและการเจริญก้าวหน้า
- การรับรู้ถึงประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพ

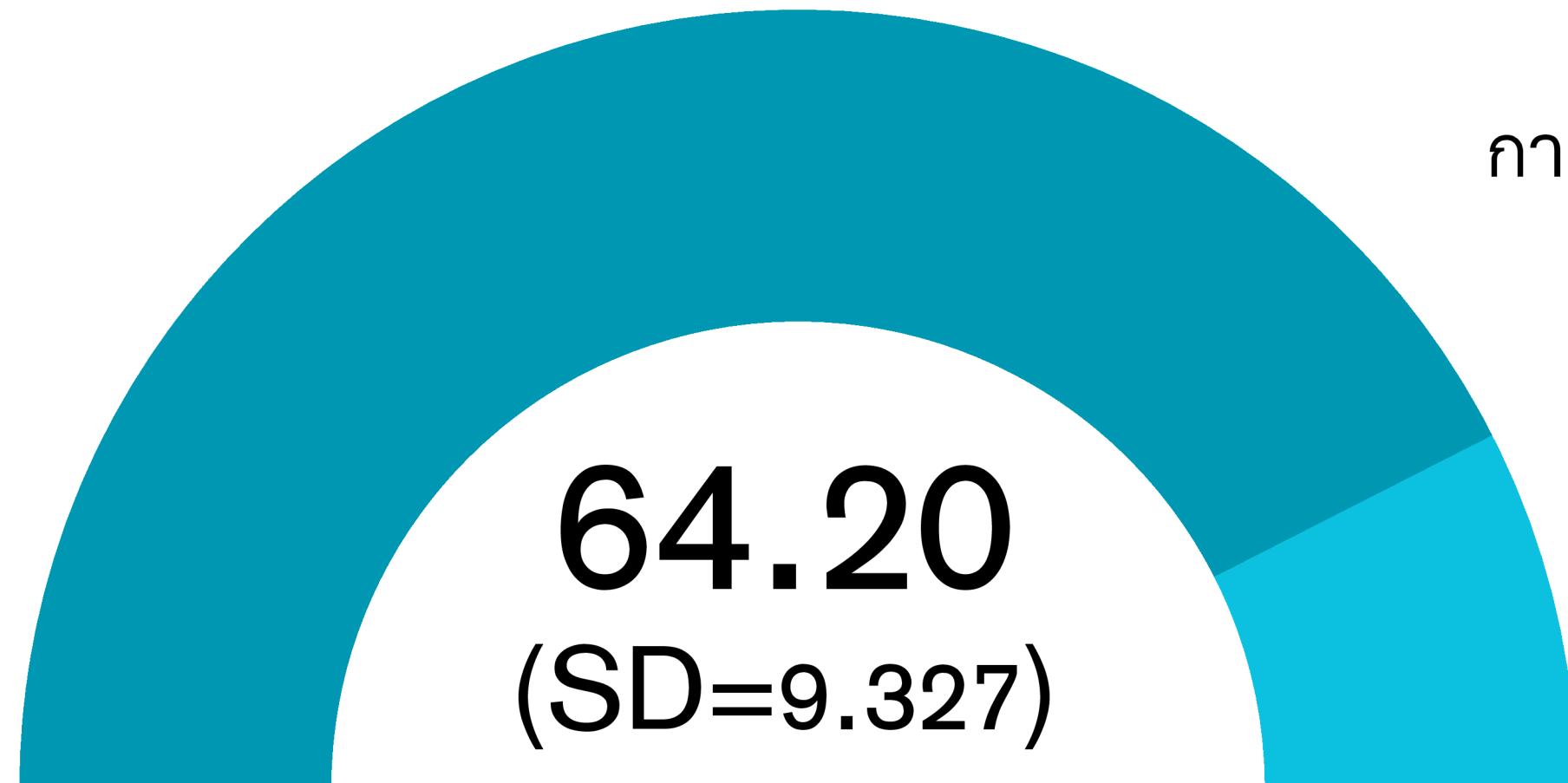
- ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพ
  - ค่าเฉลี่ย 22.46 ($SD=3.410$)
  - ระดับความคิดเห็น **เห็นด้วยมากที่สุด**
- ด้านการยอมรับและการให้รางวัล
  - ค่าเฉลี่ย 21.00 ($SD=3.404$)
  - ระดับความคิดเห็น **เห็นด้วยมากที่สุด**
- โอกาสในการพัฒนาตนเองและการเจริญก้าวหน้า
  - ค่าเฉลี่ย 20.74 ($SD=3.508$)
  - ระดับความคิดเห็น **เห็นด้วยมาก**

Results⁺

เราจะเป็นโรงพยาบาลในดวงใจของคนแก่ๆ ภายในปี 2572

ระดับการรับรู้เกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจ

การรับรู้เกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจโดยรวม

- ค่าเฉลี่ย 64.20 ($SD=9.327$)
- ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด

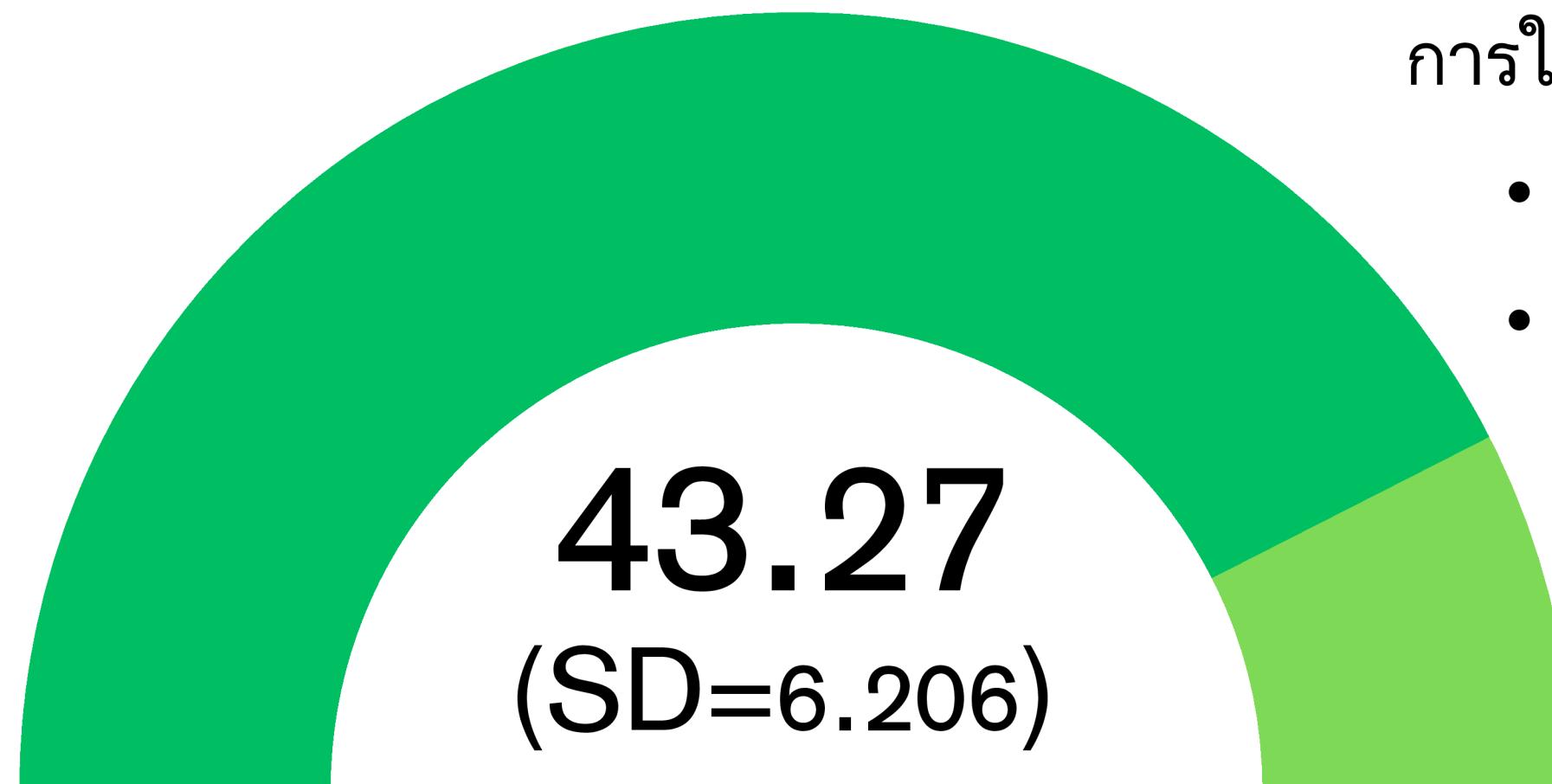
*คะแนนเต็ม 75 คะแนน

Results⁺

เราจะเป็นโรงพยาบาลในดวงใจของคนแกร่ง ภายในปี 2572

ระดับการให้ความร่วมมือในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ

การให้ความร่วมมือในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ

- ค่าเฉลี่ย 43.27 ($SD=6.206$)
- ระดับความคิดเห็น **ให้ความร่วมมือมากที่สุด**

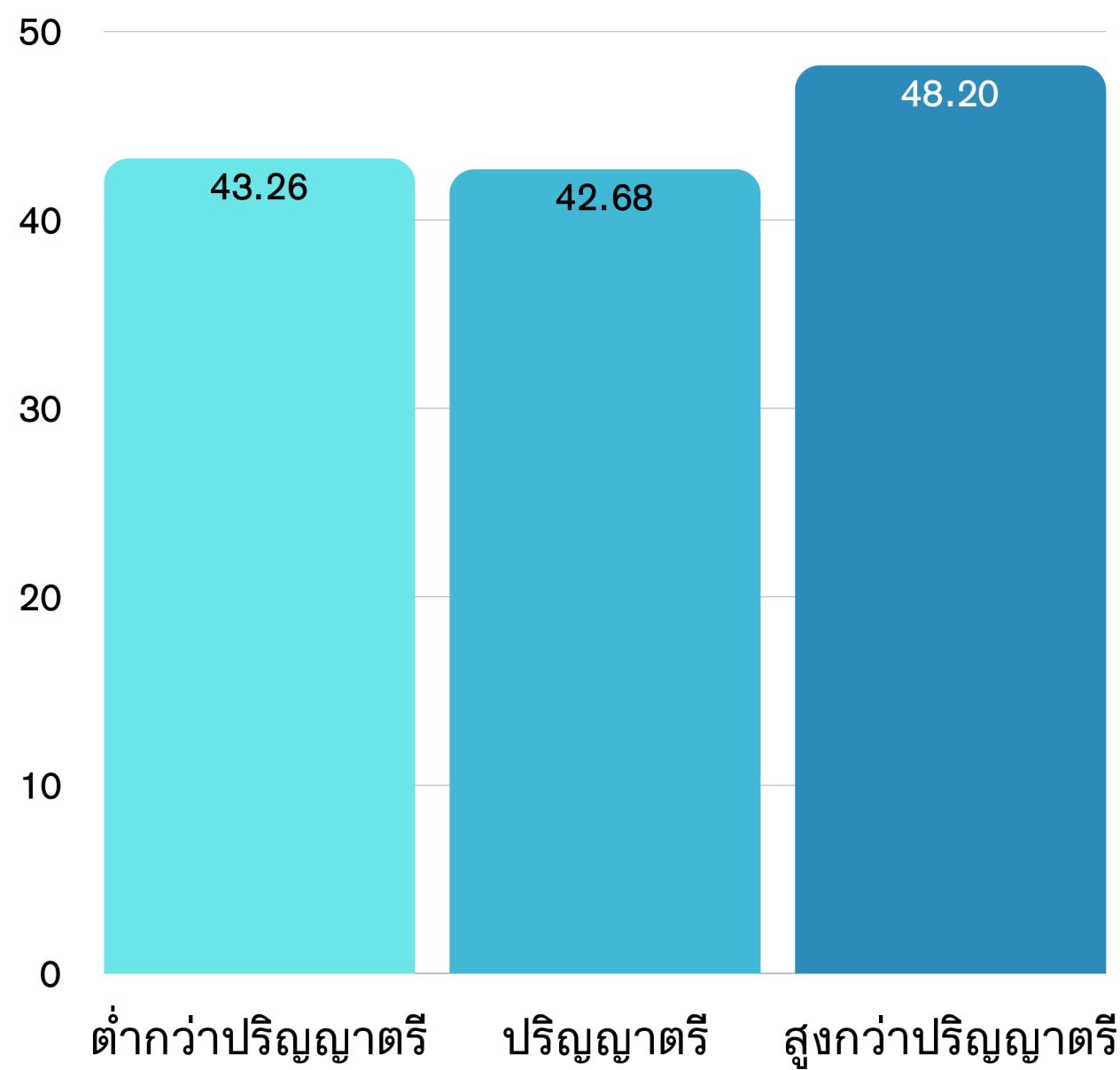
*คะแนนเต็ม 50 คะแนน

Results⁺

เราจะเป็นโรงพยาบาลในดวงใจของคนแก่ด้วยในปี 2572

ความล้มพั่นธ์ของการให้ความร่วมมือกับปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล พบร่วมกับ

“ระดับการศึกษามีความล้มพั่นธ์กับการให้ความร่วมมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=3.707, p=.028$)”

เมื่อทดสอบรายคู่ พบร่วมกับ

“บุคลากรที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี (Mean=48.20) ให้ความร่วมมือสูงกว่าปริญญาตรี (Mean=42.68) และต่ำกว่าปริญญาตรี (Mean=43.26) อย่างมีนัยสำคัญ ($p=.020$)”

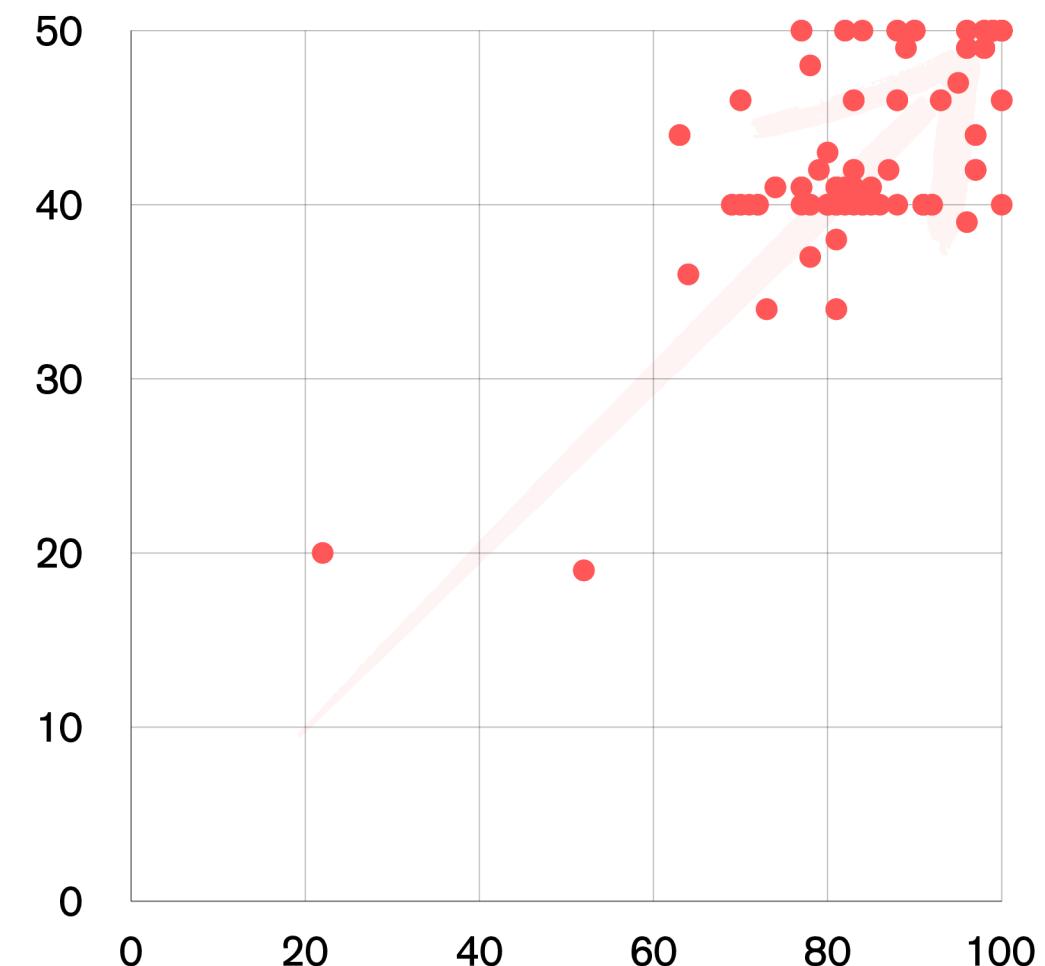
ปัจจัยอื่น (เพศ, ช่วงอายุ, ระยะเวลาปฏิบัติงาน, ตำแหน่ง/ลักษณะงาน) ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

Results⁺

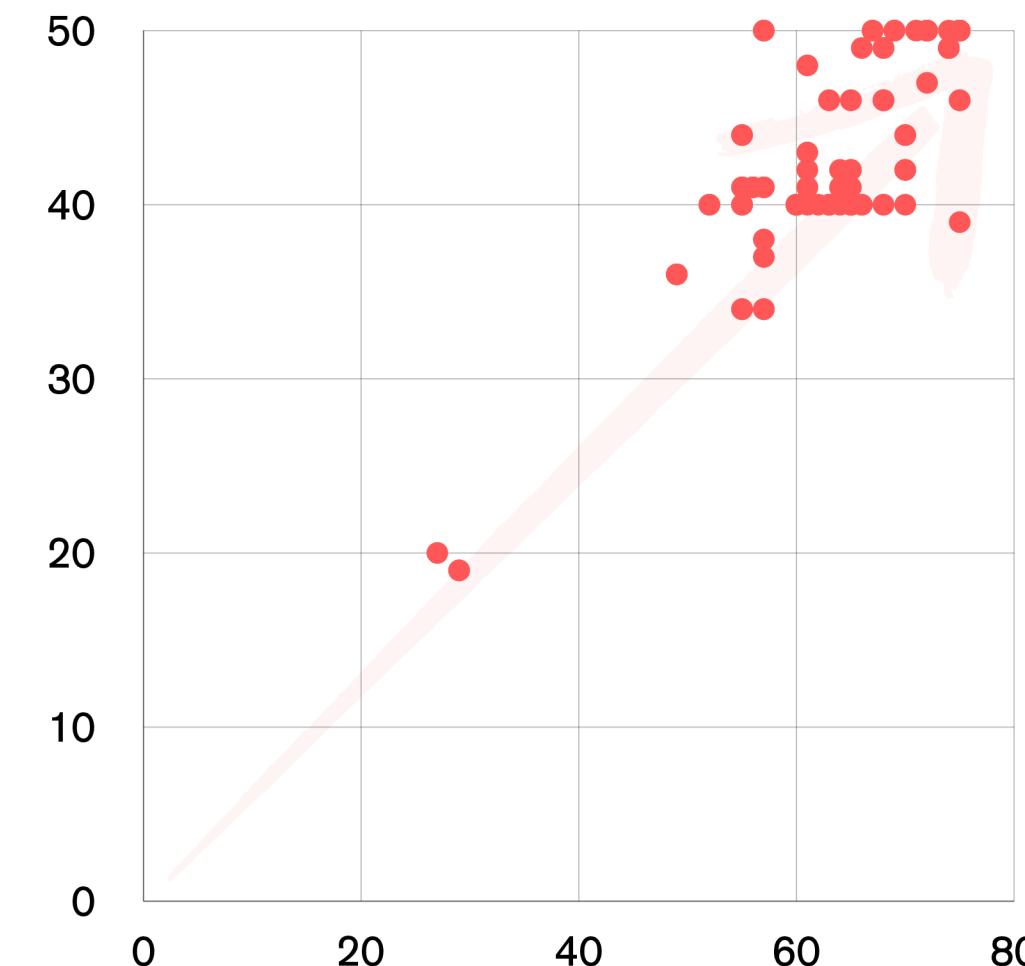
เราจะเป็นโรงพยาบาลในดวงใจของคนแก่ๆ ภายในปี 2572

ความสัมพันธ์ของการให้ความร่วมมือกับ
ปัจจัยด้านองค์กรและปัจจัยด้านแรงจูงใจ

คะแนนรวมการรับรู้เกี่ยวกับปัจจัยด้านองค์กร
สัมพันธ์เชิงบวกระดับสูงกับความร่วมมือ
($r=.716, p<.001$)

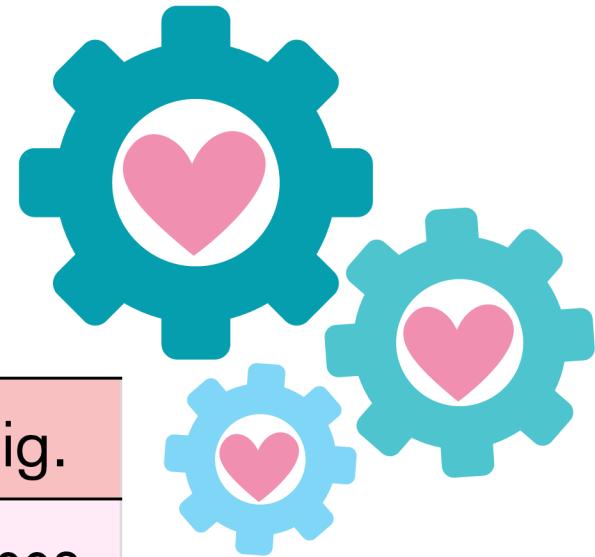
คะแนนรวมการรับรู้เกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจ
สัมพันธ์เชิงบวกระดับสูงมากกับความร่วมมือ
($r=.848, p<.001$)

Results⁺

เราจะเป็นโรงพยาบาลในดวงใจของคนแก่ด้วยในปี 2572

ปัจจัยกำหนดการให้ความร่วมมือ

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	7.089	2.245		3.158	0.002
การรับรู้เกี่ยวกับปัจจัยด้านองค์กร	-0.004	0.047	-0.009	-0.093	0.926
การรับรู้เกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจ	0.569	0.063	0.855	8.999	<0.000
Model ตัวแปรกำหนด	p	R	R ²	Adj.R ²	F
	<0.001	0.848	0.719	0.714	140.699

การวิเคราะห์ผลโดยพหุคุณแบบ Enter Method พบว่า

“ปัจจัยด้านองค์กรและปัจจัยด้านแรงจูงใจสามารถร่วมกันกำหนด
การให้ความร่วมมือในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ”

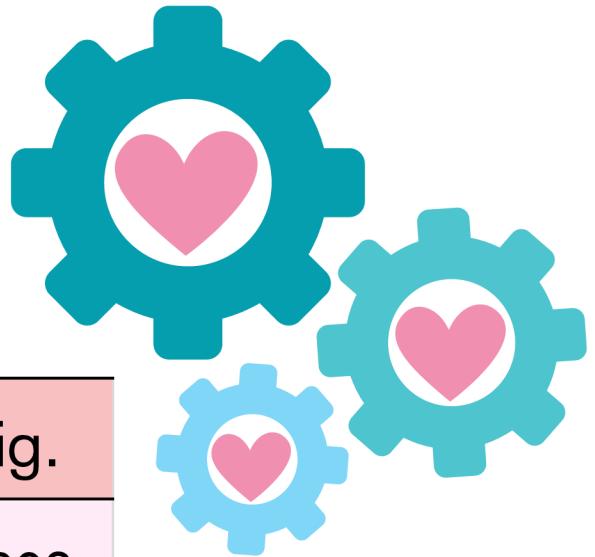
(ร้อยละ 71.9 , R² = .719, Adj.R² = .714, F = 140.699, p < .001)

Results⁺

เราจะเป็นโรงพยาบาลในดวงใจของคนแกร่ง ภายในปี 2572

สมการกำหนดการให้ความร่วมมือ

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	7.089	2.245		3.158	0.002
การรับรู้เกี่ยวกับปัจจัยด้านองค์กร	-0.004	0.047	-0.009	-0.093	0.926
การรับรู้เกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจ	0.569	0.063	0.855	8.999	<0.000
Model ตัวแปรกำหนด	p	R	R ²	Adj.R ²	F
	<0.001	0.848	0.719	0.714	140.699

สมการกำหนดระดับการให้ความร่วมมือ

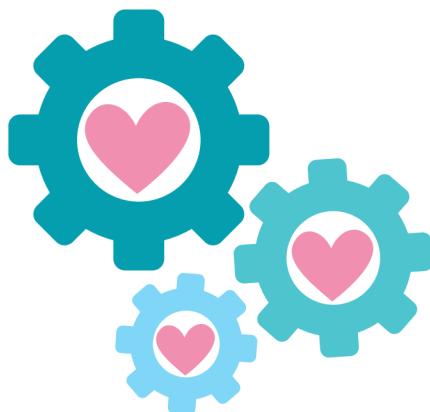
การให้ความร่วมมือ = 7.089 + (-0.004) (คะแนนรวมการรับรู้เกี่ยวกับปัจจัยด้านองค์กร)
+ 0.569 (คะแนนรวมการรับรู้เกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจ)

Results⁺

เราจะเป็นโรงพยาบาลในดวงใจของคนแก่ๆ ภายในปี 2572

การวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัย

ตัวแปร	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	7.089	2.245		3.158	0.002
การรับรู้เกี่ยวกับปัจจัยด้านองค์กร	-0.004	0.047	-0.009	-0.093	0.926
การรับรู้เกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจ	0.569	0.063	0.855	8.999	<0.000
Model ตัวแปรกำหนด	p	R	R ²	Adj.R ²	F
	<0.001	0.848	0.719	0.714	140.699

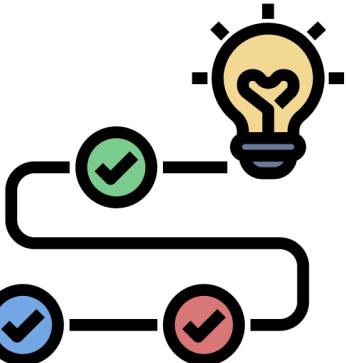
เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การทดสอบพบว่า
“ปัจจัยด้านแรงจูงใจเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพล
ต่อการให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน
พัฒนาคุณภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ”
(B=0.569, t=8.999, p<.001)

ในขณะที่ปัจจัยด้านองค์กรไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ ($B=-0.004$, $t=-0.093$, $p=.926$) แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านแรงจูงใจ
เป็นปัจจัยหลักที่มีผลต่อการให้ความร่วมมือในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพในกลุ่มตัวอย่างนี้

Discussion

การตีความผลและบทสรุปเชิงลึก

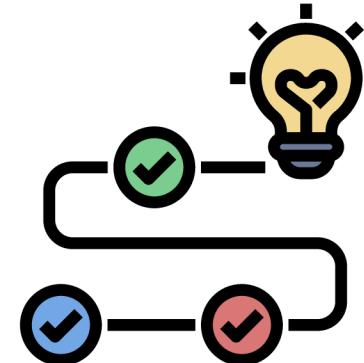
- ระดับการรับรู้และการให้ความร่วมมือสูง สะท้อนถึงความตระหนักของบุคลากรและศักยภาพของ โรงพยาบาลในการขับเคลื่อนงานคุณภาพ
- บทบาทของปัจจัยองค์กร แสดงให้เห็นว่า การสนับสนุนผู้บริหารและวัฒนธรรมองค์กรที่ดีสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย (สอดคล้องกับ Herzberg, Vroom, จาเรวะรณ จันทร์ประภา, Aarons et al.)

Discussion

การตีความผลและบทสรุปเชิงลึก

- บวกกับของปัจจัยแรงจูงใจ แสดงให้เห็นว่า การรับรู้ประโยชน์ การยอมรับและโอกาสพัฒนาตนเอง เป็นแรงขับเคลื่อนภายในที่สำคัญที่สุด (สอดคล้องกับ Herzberg, Vroom, นงลักษณ์ กิพยมณฑล, สมชาย พรอมพิทักษ์, Wang et al.)
- บุคลากรที่การศึกษาสูงกว่ามีแนวโน้มร่วมมือมากกว่า อาจเพราะเข้าใจแนวคิดซับซ้อนได้ดีขึ้น (สอดคล้องกับ อรวรรณ ใจดี, นุญชัย เหลืองรุ่งโรจน์)
- แม้ปัจจัยองค์กรจะสำคัญ แต่ปัจจัยแรงจูงใจเป็นตัวกระตุ้นหลักที่ผลักดัน การให้ความร่วมมืออย่างแท้จริง

Benefit & Impact

ประโยชน์ในการเกิดความร่วมมือ

- เพิ่มประสิทธิภาพงาน, ลดข้อผิดพลาด บรรลุเป้าหมายองค์กร

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง

- ต่อผู้ป่วย: ได้รับบริการตลอดวันและมีคุณภาพสูงขึ้น
- ต่อบุคลากร: เกิดขวัญกำลังใจ, ความภาคภูมิใจ, โอกาสพัฒนาตนเอง.
- ต่อองค์กร: บรรลุวิสัยทัศน์ "โรงพยาบาลในดวงใจ", สร้างภาพลักษณ์ที่ดี, พัฒนาอย่างยั่งยืน

บทเรียนและแรงบันดาลใจ

- การทำวิจัยนี้ช่วยให้เข้าใจปัญหาเชิงลึก และเป็นแรงบันดาลใจในการขับเคลื่อนคุณภาพงานอย่างต่อเนื่อง

Recommendations & Future Implications

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพอย่างยั่งยืน

การประยุกต์ใช้ผลวิจัย (เชิงปฏิบัติ)

- เน้นสร้างและรักษาแรงจูงใจ โดยเฉพาะการสื่อสารประโยชน์ของงานคุณภาพ
- พัฒนาระบบการยอมรับ/รางวัลที่เหมาะสม
- ส่งเสริมโอกาสพัฒนาตนเองและอาชีพ
- คงไว้และพัฒนาปัจจัยด้านองค์กรอย่างต่อเนื่อง (การสนับสนุนผู้บริหาร, การสื่อสาร, วัฒนธรรมองค์กร, การจัดการความรู้)
- ใช้ศักยภาพบุคลากรที่ประสบการณ์สูงในงานวิเคราะห์และเสนอแนะ

Recommendations & Future Implications

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพอย่างยั่งยืน

คุณค่าเชิงวิชาการ/นโยบาย/การขยายผล

- งานวิจัยนี้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์สำคัญสำหรับผู้บริหารและผู้กำหนดนโยบายในการวางแผนกลยุทธ์ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือของบุคลากร
- ศักยภาพในการขยายผล "ระเบียบวิธีวิจัย เครื่องมือ และแนวทางที่ใช้ในงานนี้" สามารถเป็นต้นแบบและนำไปประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาปัจจัยความร่วมมือในโรงพยาบาลชุมชนอื่นๆ ได้ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวงกว้าง

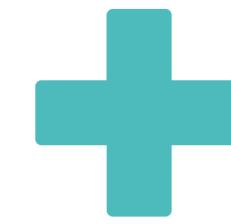
+ References

เราจะเป็นโรงพยาบาลในดวงใจของคนแกร่ง ภายในปี 2572

- Aarons, G. A., Wells, R. S., Zagursky, K., Fettes, D. L., & Murray, S. (2014). The Leadership and Organizational Change for Implementation (LOCI) intervention in substance abuse service organizations: A cluster randomized trial. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 82(5), 789–801.
- Herzberg, F., Mausner, B., & Snyderman, B. B. (1959). *The motivation to work* (2nd ed.). John Wiley & Sons.
- Katz, D., & Kahn, R. L. (1978). *The social psychology of organizations* (2nd ed.). John Wiley & Sons.
- Schein, E. H. (1992). *Organizational culture and leadership* (2nd ed.). Jossey-Bass.
- Vroom, V. H. (1964). *Work and motivation*. John Wiley & Sons.
- Wang, X., Li, J., & Zhang, Y. (2019). Opportunities for professional development and employee engagement in quality improvement in Chinese hospitals. *Journal of Healthcare Quality*, 41(4), 195–202.
- Yamane, T. (1967). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). Harper and Row.
- จากรัฐ จันทร์ประภา. (2561). ปัจจัยความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลภาครัฐ. *วารสารการพยาบาล*, 9(2), 64–75.
- นงลักษณ์ กิพยมณฑล. (2557). การรับรู้ของบุคลากรโรงพยาบาลพนักงานกองต่อประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพสถานพยาบาล (HA) [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชัย เหลือเชียงรุ่งโรจน์. (2564). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดภูเก็ต. *วารสารพยาบาลและสุขภาพ*, 39(3), 102–111.
- สมชาย พรมพิทักษ์. (2558). ปัจจัยแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพในโรงพยาบาลสมเด็จพระบูรพาฯ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อรุณรัตน์ ใจดี. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงานตามมาตรฐานการรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (HA) โรงพยาบาลป่าตอง จังหวัดภูเก็ต [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

Acknowledgement

- ขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการโรงพยาบาลแก่ๆ แพทย์หญิงเพชรดา จามณี ที่กรุณาสนับสนุน การทำงานวิจัยในครั้งนี้
- ขอบพระคุณเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลแก่ๆ ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

- ขอบพระคุณผู้ให้คำปรึกษาทุกท่าน

Thank You

เราจะเป็นโรงพยาบาลในดวงใจของคนแกร่ง ภายในปี 2572

